EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 14.11.2008
KOM(2008) 752 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

AASTAARUANNE ÜHTEKUULUVUSFONDI TEGEVUSE KOHTA (2007)

[SEK(2008) 2816]

KOMISJONI ARUANNE

AASTAARUANNE ÜHTEKUULUVUSFONDI TEGEVUSE KOHTA (2007)

Määruses (EÜ) nr 1084/2006, millega asutatakse Ühtekuuluvusfond ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1164/94, ei nõuta Ühtekuuluvusfondi tegevuse kohta aastaaruande esitamist.

Seepärast on käesolev aruanne esitatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1164/1994 artikli 14 lõikega 1 ning hõlmab seega Ühtekuuluvusfondist rahastatavate, perioodil 2000–2006 heaks kiidetud projektide rakendamist 2007. aastal.

Sellest tulenevalt käsitletakse aruandes Ühtekuuluvusfondi tegevust kolmeteistkümnes 2006. aasta lõpu seisuga abi saanud liikmesriigis – Kreekas, Hispaanias, Portugalis, Küprosel, Tšehhi Vabariigis, Eestis, Ungaris, Lätis, Leedus, Maltal, Poolas, Slovakkias ja Sloveenias.

Käesoleva aruande lisas on esitatud üksikasjad iga liikmesriigi perioodil 2000–2006 heakskiidetud projektide rakendamise kohta 2007. aastal.

1. PERIOODIL 2000–2006 HEAKS KIIDETUD PROJEKTIDE RAHASTAMISE KAVA TÄITMINE AASTAL 2007 NING PROJEKTIDE SULGEMINE

2007. aastal olid viisteist liikmesriiki (12 uut liikmesriiki ning Kreeka, Portugal ja Hispaania) kõlblikud abi saamiseks Ühtekuuluvusfondist. Rumeenia ja Bulgaaria on abikõlblikud alates nende ühinemisest Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 2007. Kuna käesolevas aruandes vaadeldakse üksnes perioodil 2000–2006 heakskiidetud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate projektide rakendamist aastal 2007, Bulgaariat ja Rumeeniat käesolevas aruandes ei käsitleta. Lisaks sellele ei ole Iirimaa majanduskasvu tõttu alates 2004. aasta 1. jaanuarist enam abikõlblik.

Kuna kõik kulukohustused, mis olid võetud seoses programmiperioodil 2000–2006 Ühtekuuluvusfondist rahastatavate projektidega, olid 31. detsembriks 2006 täidetud, sai Ühtekuuluvusfond 2007. aastal kasutada üksnes maksete assigneeringuid.

2007. aastal tehtud väljamaksed projektidele, mis kiideti heaks perioodil 2000–2006

2007. aasta esialgne eelarve oli 3 250 miljonit eurot. Septembris esitas regionaalpoliitika peadirektoraat siiski taotluse maksete assigneeringute vähendamiseks 500 miljoni euro võrra. Veel 172 miljonit eurot kanti üle solidaarsusfondi. Nimetatud assigneeringute vähendamine tulenes sellest, et liikmesriigid kasutasid esialgselt toetustest ära väga väikese osa, ning eelkõige sellest, et nelja olulise abisaaja maksenõuete kogumäär 2007. aasta septembri keskpaigaks oli prognoositust 30 % väiksem.

2007. aasta lõpus esitati väljamaksete taotlusi rohkem ning lõpuks maksti välja 100 % kasutatavatest assigneeringutest. 2007. aasta detsembri lõpus, pärast seda, kui

Ühtekuuluvusfondi toetust sisaldav rakenduskava aastateks 2007–2013 oli hilinenult vastu võetud, kasutati 167 miljoni euro väärtuses kasutamata väljamaksete assigneeringuid aastatel 2000–2006 esitatud projektidega seotud väljamaksetaotluste rahuldamiseks.

2007. aasta lõpus oli kõikide praeguste abi saavate riikide (välja arvatud Iirimaa) keskmine vastuvõtumäär (väljamaksed võrreldes kulukohustustega) nii Ühtekuuluvusfondi kui ka ISPA projektide kohta 55 %. Vastuvõtumäär oli madalaim Bulgaarias, Rumeenias ja Poolas (alla 40 %) ning kõrgeim Portugalis ja Hispaanias, kus see oli 63 ja 68 % vahel ettenähtud summast.

Tabel 1: Ühtekuuluvusfondi ja varasemate ISPA kaudu rahastatavate projektidega seotud maksete tegemine aastal 2007 (eurodes)

Maksete assigneeringud	Algsumma	Muudatused	Lõppsumma	Täitmine	Tühistatud	Kantakse üle aastasse 2008
2007. aasta eelarve	3 880 000 000	- 672 195 985 +166 755 099	3 374 559 114	3 326 965 802	-	-
Aastast 2006 üle kantud assigneeringud	60 776	-	-	60 776	-	-
Uuesti kasutusele võetud assigneeringud	-	-	-	-	-	-
Tagasimaksed	-	-	-	-	-	-
KOKKU	**3 880 060 776**	**-505 440 886**	**3 374 559 114**	**3 327 026 578**	**-**	**-**

Tabelis 2 on esitatud 2007. aastal iga liikmesriigi kohta tehtud väljamaksed. Uute liikmesriikide puhul kajastavad esitatud arvud ainult neid Ühtekuuluvusfondist rahastatavaid projekte, mis on heaks kiidetud alates 1. maist 2004; arvesse ei ole võetud ISPA toetatud projekte. Enne ühinemist heaks kiidetud varasemate ISPA kaudu rahastatavate projektidega seotud maksed on kajastatud tabelis 3.

Tabel 2: Ühtekuuluvusfondist rahastatavate projektidega seotud 2007. aastal tehtud maksed iga liikmesriigi kohta (sealhulgas tehniline abi)

Liikmesriik	Keskkond		Transport		Tehniline abi	KOKKU	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% kõikidest Ühtekuuluvusfondi maksetest
Küpros	5 744 483,00	48,7%	6 039 770,69	51,3%		**11 784 253,69**	**0,5%**
Tšehhi Vabariik	50 944 092,45	47,7%	55 805 709,38	52,2%	154 834,69	**106 904 636,52**	**4,4%**

Liikmesriik	Keskkond		Transport		Tehniline abi	KOKKU	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% kõikidest Ühtekuuluvusfondi maksetest
Eesti	20 588 710,28	44,5%	25 648 095,12	55,5%	9 458,15	**46 246 263,55**	**1,9%**
Kreeka	142 007 398,85	41,5%	200 498 998,20	58,5%		**342 506 397,05**	**14,0%**
Ungari	52 417 244,67	42,8%	70 048 195,27	57,2%		**122 465 439,94**	**5,0%**
Läti	46 795 684,41	49,4%	44 224 991,28	46,7%	3 764 782,97	**94 785 458,66**	**3,9%**
Leedu	43 673 969,15	49,5%	44 208 895,26	50,1%	290 280,00	**88 173 144,41**	**3,6%**
Malta	4 166 034,67	43,0%	4 946 842,98	51,0%	582 856,73	**9 695 734,38**	**0,4%**
Poola	200 750 047,49	52,1%	184 249 405,16	47,8%	512 396,12	**385 511 848,77**	**15,7%**
Portugal	205 426 616,57	47,8%	223 909 764,01	52,2%		**429 336 380,58**	**17,5%**
Slovakkia	24 185 556,67	48,7%	25 445 895,17	51,3%		**49 631 451,84**	**2,0%**
Sloveenia	14 064 896,65	59,9%	9 408 923,42	40,1%		**23 473 820,07**	**1,0%**
Hispaania	535 761 824,69	72,1%	206 543 470,15	27,8%	339 638,00	**742 644 932,84**	**30,3%**
KOKKU	**1 346 526 559,55**	**54,9%**	**1 100 978 956,09**	**44,9%**	**5 654 246,66**	**2 453 159 762,30**	**100,0%**

Tabel 3: Varasemate ISPA kaudu rahastatavate projektidega soetud maksed 2007. aastal iga liikmesriigi kohta (sealhulgas tehniline abi)

Liikmesriik	Keskkond		Transport		Tehniline abi	KOKKU	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% kõikidest Ühtekuuluvusfondi maksetest
Bulgaaria	56 284 491,71	65,9%	22 055 005,42	25,8%	7 109 024,52	**85 448 521,65**	**9,0%**
Tšehhi Vabariik	21 174 558,40	83,3%	4 243 770,33	16,7%		**25 418 328,73**	**2,7%**
Eesti	8 834 835,16	78,4%		0,0%	2 427 010,09	**11 261 845,25**	**1,2%**
Ungari	41 309 873,87	48,6%	43 203 427,21	50,8%	475 121,25	**84 988 422,33**	**9,0%**
Läti	21 172 848,89	51,4%	19 993 648,99	48,6%		**41 166 497,88**	**4,4%**
Leedu	19 430 221,47	66,7%	9 164 901,62	31,4%	551 651,01	**29 146 774,10**	**3,1%**
Poola	208 493 213,57	59,1%	137 384 678,36	39,0%	6 775 893,50	**352 653 785,43**	**37,3%**

Liikmesriik	Keskkond		Transport		Tehniline abi	KOKKU	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% kõikidest Ühtekuuluvusfondi maksetest
Rumeenia	120 081 126,61	44,2%	124 352 547,81	45,8%	27 171 189,06	**271 604 863,48**	**28,7%**
Slovakkia	24 878 004,65	63,5%	13 562 033,45	34,6%	749 475,43	**39 189 513,53**	**4,1%**
Sloveenia	3 554 814,46	80,9%	841 530,00	19,1%		**4 396 344,46**	**0,5%**
KOKKU	**525 213 988,79**	**55,6%**	**374 801 543,19**	**39,7%**	**45 259 364,86**	**945 274 896,84**	**100,0%**

Täitmata kulukohustused perioodist 2000–2006

2007. aasta lõpus oli perioodiga 2000–2006 seotud täitmata kulukohustuste suurus (sealhulgas kahe uue liikmesriigi, Bulgaaria ja Rumeeniaga seotud kulukohustused) 14 800 243 181,27 eurot (11 259 182 886,39 eurot Ühtekuuluvusfondi puhul ja 3 541 060 294,88 eurot varasemate ISPA projektide puhul). Praegune kulukohustuste ja maksete õiguslik raamistik tähendab suhteliselt suurt täitmata kulukohustuste summat. See vastab umbes kolme aasta kulukohustustele, mis võib osaliselt tuleneda asjaolust, et automaatset kulukohustustest vabastamise eeskirja („N+2 eeskiri") aastatel 2000–2006 Ühtekuuluvusfondi suhtes ei kohaldatud.

Tabel 4.1: Ühtekuuluvusfondist rahastatavatele projektidele kinnitatud summad aastatel 2000—2006 (sealhulgas täitmata kulukohustused)

Liikmesriik	Puhaskohustused (kuni 12/2007)	Makstud (kuni 12/2007)	Täitmata kulukohustused
Kreeka	3 623 591 038,72	2 255 055 185,63	1 368 535 853,09
Hispaania	12 935 250 808,79	9 198 976 311,34	3 736 274 497,45
Iirimaa	625 755 408,00	570 010 222,71	55 745 185,29
Portugal	3 505 110 859,45	2 239 884 294,52	1 265 226 564,93
KOKKU EU 4	**20 689 708 114,96**	**14 263 926 014,20**	**6 425 782 100,76**
Küpros	54 014 695,00	22 844 221,33	31 170 473,67
Tšehhi Vabariik	748 976 735,00	248 036 041,09	500 940 693,91
Eesti	242 449 651,00	86 011 929,46	156 437 721,54
Ungari	976 865 860,00	373 703 305,54	603 162 554,46
Läti	388 206 109,00	181 497 966,25	206 708 142,75
Leedu	521 392 688,00	188 680 965,59	332 711 722,41

Liikmesriik	Puhaskohustused (kuni 12/2007)	Makstud (kuni 12/2007)	Täitmata kulukohustused
Malta	21 966 289,00	12 287 371,40	9 678 917,60
Poola	3 369 015 816,00	768 422 849,76	2 600 592 966,24
Slovakkia	410 520 447,00	128 052 263,94	282 468 183,06
Sloveenia	172 654 702,00	63 125 292,01	109 529 409,99
KOKKU EU 10	**6 906 062 992,00**	**2 072 662 206,37**	**4 833 400 785,63**
KOKKU	**27 595 771 106,96**	**16 336 588 220,57**	**11 259 182 886,39**

Tabel 4.2: Varasemate ISPA kaudu rahastatavatele projektidele kinnitatud summad (sealhulgas täitmata kulukohustused)

Liikmesriik	Puhaskohustused (kuni 12/2007)	Makstud (kuni 12/2007)	Täitmata kulukohustused
Bulgaaria	879 908 118,00	296 570 622,32	583 337 495,68
Tšehhi Vabariik	479 117 989,65	376 462 763,84	102 655 225,81
Eesti	184 709 389,40	132 834 958,14	51 874 431,26
Ungari	505 736 480,16	326 977 250,88	178 759 229,28
Läti	325 781 346,52	217 958 178,74	107 823 167,78
Leedu	304 015 168,61	187 355 758,57	116 659 410,04
Poola	2 265 523 798,03	1 318 714 851,29	946 808 946,74
Rumeenia	2 042 727 117,78	720 467 042,46	1 322 260 075,32
Slovakkia	355 729 850,36	256 174 389,45	99 555 460,91
Sloveenia	81 543 400,50	50 216 548,44	31 326 852,06
KOKKU	**7 424 792 659,01**	**3 883 732 364,13**	**3 541 060 294,88**

Perioodi 2000–2006 projektide sulgemine

2007. aastal suleti 40 Ühtekuuluvusfondist rahastatavat projekti, millega seotud maksete kogusumma oli 911 miljonit eurot. Nende hulgas oli 26 Hispaania, 7 Portugali ja 7 Kreeka projekti. Selle tulemusel on perioodil 2000–2006 Ühtekuuluvusfondist rahastatavate suletud projektide arv 117 ning sulgeda jääb veel 721 projekti. Tabelis 5.1 esitatakse teave projektide kohta, mis 2007. aasta lõpuks suleti.

Tabel 5.1: 2007. ja sellele eelnenud aastatel suletud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate projektide arv

Liikmesriik	Ühtekuuluvusfondi projektide koguarv aastatel 2000–2006	2007. aastal suletud projektid		Aastatel 2002–2006 suletud projektid		Sulgemata projektide arv 2007. aasta lõpu seisuga
		Projektide arv	Kogusumma eurodes	Projektide arv	Kogusumma eurodes	
Tšehhi Vabariik	**31**					31
Eesti	**12**					12
Kreeka	**124**	7	279 014 171,23	17	305 593 888,69	100
Hispaania	**407**	26	370 739 722,09	46	1 717 885 020,70	335
Iirimaa	**10**			3	250 368 797,00	7
Küpros	**2**					2
Läti	**22**					22
Leedu	**22**					22
Ungari	**10**					10
Malta	**3**					3
Poola	**65**					65
Portugal	**109**	7	261 667 677,57	11	272 118 226,90	91
Sloveenia	**11**					11
Slovakkia	**10**					10
	838	**40**	**911 421 570,89**	**77**	**2 545 965 933,29**	**721**

2007. aastal suleti 14 varasemat ISPA kaudu rahastatavat projekti, millega seotud maksete kogusumma oli 89 miljonit eurot. Selle tulemusel on perioodil 2000–2006 varasemate ISPA kaudu rahastatavate suletud projektide arv 50 ning sulgeda jääb veel 304 projekti. Tabelis 5.2 on esitatud teave varasemate ISPA suletud projektide kohta riikide kaupa.

Tabel 5.2: 2007. ja sellele eelnenud aastate varasemate ISPA suletud projektide arv

Liikmesriik	Varasemate ISPA projektide koguarv aastatel 2000–2006	2007. aastal suletud projektid		Aastatel 2002–2006 suletud projektid		Sulgemata projektide arv 2007. aasta lõpu seisuga
		Projektide arv	Kogusumma eurodes	Projektide arv	Kogusumma eurodes	
Bulgaaria	**38**					38

Liikmesriik	Varasemate ISPA projektide koguarv aastatel 2000–2006	2007. aastal suletud projektid		Aastatel 2002–2006 suletud projektid		Sulgemata projektide arv 2007. aasta lõpu seisuga
		Projektide arv	Kogusumma eurodes	Projektide arv	Kogusumma eurodes	
Tšehhi Vabariik	**27**	2	36 838 453,19	7	124 496 115,65	18
Eesti	**25**	2	3 487 155,90	8	45 070 156,40	15
Läti	**24**	2	17 530 155,17	2	18 416 589,32	20
Leedu	**29**	1	19 816 800,00	5	66 724 564,61	23
Ungari	**37**			7	2 526 165,16	30
Poola	**65**	3	4 673 775,30	1	5 377 712,03	61
Rumeenia	**63**	2	1 794 821,78	0	1 794 821,78	61
Sloveenia	**17**			4	11 159 700,50	13
Slovakkia	**29**	2	4 726 875,55	2	6 880 841,36	25
	354	**14**	**88 868 036,89**	**36**	**282 446 666,81**	**304**

2. MAJANDUSKESKKOND JA TINGIMUSTE KEHTESTAMINE

Nõukogu määruses (EÜ) nr 1164/94, milles käsitletakse Ühtekuuluvusfondist abi saamiseks enne 2006. aasta lõppu heaks kiidetud projekte,[1] on sätestatud makromajanduslikud tingimused fondi kasutamiseks. Määruses on sätestatud, et „fond ei rahasta ühtegi liikmesriigi uut projekti või, kui on tegemist mahuka projektiga, projekti uut etappi, kui nõukogu leiab kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni soovitusel, et liikmesriik ei ole […] rakendanud [oma stabiilsus- või lähenemisprogrammi] viisil, mis võimaldab vältida ülemäärast […] puudujääki.” See näitab Ühtekuuluvusfondi rolli riiklikul tasandil eelarvetoetuse vahendina ning aitab kaasa liikmesriikide makromajandusliku stabiilsuse säilitamisele.

Kolm Ühtekuuluvusfondist abi saamiseks kõlblikku liikmesriiki (Tšehhi Vabariik, Ungari ja Poola) võtsid 2007. aastal täiendavaid meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses, mida võib vastavalt eespool nimetatud määrusele teatavatel tingimustel seostada fondist rahastamise peatamisega. Neist mitte ühegi riigi puhul ei olnud vaja rahastamist peatada. Nõukogu otsustas 2008. aastal tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse Poola ja Tšehhi Vabariigi suhtes.

Tšehhi Vabariigi suhtes on ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohaldatud alates nõukogu 2004. aasta juuli otsusest. Ülemäärase eelarvepuudujäägi vähendamise tähtaeg määrati aastaks 2008. Nõukogu otsustas 2007. aasta juulis, et

[1] Põhineb nõukogu määruse (EÜ) nr 1164/94 artiklil 6, nagu see on komisjoni esitatud kodifitseeritud versioonis.

Tšehhi Vabariik ei ole võtnud piisavaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitustele, mis esitati 2004. aasta juulis. Kuna Tšehhi Vabariik ei kuulu eurotsooni riikide hulka, on talle tehtud erand seoses edasiste meetmete rakendamisega ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses. Nõukogu esitas 2007. aasta oktoobris uued soovitused vastavalt asutamislepingu artikli 104 lõikele 7[2]. Pärast seda ei ole Ühtekuuluvusfondist eraldatavaid toetusi peatatud. Nõukogu esitas 4. märtsil 2008 oma arvamuse Tšehhi Vabariigi lähenemisprogrammi uusima ajakohastatud versiooni kohta. Üldine järeldus on, et programm on kooskõlas eesmärgiga korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk 2008. aastal. Nõukogu otsustas 2008. aasta juunis tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse Tšehhi Vabariigi suhtes. Ungari ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus käivitati 2004. aastal. Pärast seda on kahel korral (2005. aasta jaanuaris ja 2005. aasta novembris) märgitud, et Ungari ei ole võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitustele. Kuid kummalgi korral ei andnud komisjon nõukogule soovitust Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste peatamiseks. Nõukogu võttis uusimad Ungarile ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta antavad soovitused vastu 2006. aasta oktoobris uue artikli 104 lõike 7 alusel tehtud otsuse põhjal. Nõukogu otsustas 2007. aasta juulis, et Ungari on kõnealuseid soovitusi järginud.

Novembris 2006 tegi komisjon Poola suhtes artikli 104 lõikel 8 põhineva otsuse, mille kohaselt ei ole ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise meetmed, mis on võetud vastavalt nõukogu 2004. aasta soovitustele, piisavad. Kõnealusele riigile anti uued soovitused 2007. aasta veebruaris. Nõukogu otsustas 2007. aasta detsembris, et Poola võetud meetmed on kooskõlas uusimate soovitustega. Nõukogu otsustas 2008. aasta juulis ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse Poola suhtes tühistada.

Kahe teise Ühtekuuluvusfondist abi saamiseks kõlbliku liikmesriigi (Portugal ja Slovakkia) suhtes kohaldati 2007. lõpus endiselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Nende kahe riigi suhtes siiski ei võetud 2007. aastal ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega seotud meetmeid. Ühtekuuluvusfondist toetuste andmist ei peatatud kummagi riigi puhul. Nõukogu otsustas 2008. aasta juunis tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse mõlema liikmesriigi suhtes.

Nõukogu määruses (EÜ) nr 1084/2006, mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi tegevust perioodil 2007—2013,[3] on selgitatud mitmeid seniseid ebatäpsusi seoses Ühtekuuluvusfondi tingimuste rakendamisega. Määrusega on ette nähtud, et komisjon võib artikli 104 lõike 8 alusel tehtud otsuse põhjal teha ettepaneku Ühtekuuluvusfondi toetuse peatamiseks. Seejärel võib nõukogu otsustada täielikult või osaliselt peatada kulukohustuste täitmise alates peatamisotsusele järgneva aasta 1. jaanuarist. Kui nõukogu leiab hiljem ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus, et liikmesriik on võtnud vajalikke parandusmeetmeid, kaasneb sellega automaatselt otsus lõpetada Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste täitmise peatamine. Määrusega on kehtestatud eeskirjad peatatud kulukohustuste täitmise järgmisesse eelarvesse ülekandmise kohta.

---

2 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 104 ülemäärase riigieelarve puudujäägi kohta

3 Nõukogu määrus (EÜ) nr 1084/2006, 11. juuli 2006, millega asutatakse Ühtekuuluvusfond ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1164/94

3. KONTROLLIMISED

Perioodi 1994–1999 kohta tehtud uuring projektide lõpetamise kontrollimiseks hõlmas 10 % Ühtekuuluvusfondist rahastatavatest projektidest, mis moodustab 20 % vaadeldaval perioodil kaasrahastatud kulutustest. Uuringud lõpetati 2003. aastal ja peamiselt tuvastati puudusi, mis olid seotud ebapiisava juhtimiskontrolliga, mille tõttu esitati abikõlbmatuid kulusid ning rikuti mitmel korral riigihangete eeskirju. 2007. aastal tegi komisjon otsuse lõpetada menetlus kolme Hispaania projekti suhtes ja ühe Portugali projekti suhtes pärast kõnealuselt liikmesriigilt nõusoleku saamist. Ülejäänud finantskorrektsiooni menetlused (mis on seotud 8 projektiga – 4 Hispaania, 1 Kreeka ja 3 Portugali projekti), mis algatati kõnealuse kontrolluuringu tulemuste põhjal, lõpetatakse 2008. aastal.

Perioodi 2000–2006 auditeerimise käigus aastal 2007 keskenduti järelauditite, et kontrollida 2005. aastal tehtud süsteemiga seotud soovituste tõhusat rakendamist, ja tehti lisakontrolle, et uurida projektidega seotud kulutuste nõuetele vastavust. Erilist rõhku pandi ka riigi auditeerimisasutuste tegevuse uurimisele, sealhulgas süsteemiauditite kvaliteedi kontrollimisele, pistelistele kontrollidele ja muudele küsimustele, mis on seotud projekti lõpetamisel esitatava deklaratsiooni ettevalmistamisega. Tehti 20 auditit: 7 auditit EL-14 riikide kontrollimiseks seoses Ühtekuuluvusfondiga, 2 auditit riigihangete kontrollimiseks, 3 auditit projekte lõpetavate asutuste kontrollimiseks ja 8 auditit, mis olid seotud Rumeenia ja Bulgaariaga.

Järelkontroll tehti finantskorrektsiooni menetluste puhul, mis algatati enne 2007. aastat Ühtekuuluvusfondist rahastatavatele projektidele tehtud auditite tulemuste põhjal. Seoses Hispaania 14 lõpetamata projektiga saadeti lõplikku seisukohta väljendavad kirjad. Portugali kolme projekti suhtes algatatud menetlus lõpetati ja kiideti heaks liikmesriigi tehtud parandused; kolme lõpetamata projekti menetlemine veel kestab. Kreeka puhul lõpetati ärakuulamiste etapp menetlusega, mis on seotud kindlasummalise finantskorrektsiooniga üldises riigihangetega seotud küsimuses; lõpetamata on veel kaks projekti. Kõik ülejäänud menetlused lõpetatakse 2008. aastal.

Aastal 2007 tehtud muude auditeerimiste eesmärgid olid kontrollida aastatel 2000–2006 Ühtekuuluvusfondist rahastamiseks heaks kiidetud projektide lõpetamisel esitatavaid deklaratsioone ja vastavalt määruse (EÜ) nr 1386/2002 artiklile 12 esitatavaid kontrollisüsteemide aastaaruandeid ning osaleda asjakohastel iga-aastastel kahepoolsetel kohtumistel liikmesriikide auditeerimisasutustega.

Peadirektoraadi 2007. aasta tegevusaruandes juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise kohta tehti märkusteta järeldusotsus seitsmes liikmesriigis (Küprosel, Eestis, Ungaris (transpordivaldkond), Lätis, Maltal, Portugalis ja Sloveenias) rakendatavate süsteemide kohta.

Kuue liikmesriigi kohta tehti järeldusotsus märkustega, mis tulenesid süsteemi põhiosa mõõdukal määral mõjutavatest olulistest puudustest (Bulgaaria (keskkonnavaldkond), Kreeka, Iirimaa, Leedu, Rumeenia ja Hispaania).

Ülejäänud viie liikmesriigi kohta tehti järeldusotsus märkustega, mis tulenesid süsteemi põhiosa olulisel määral mõjutavatest olulistest puudustest (Bulgaaria (transpordivaldkond), Tšehhi Vabariik, Ungari (keskkonnavaldkond), Poola ja

Slovakkia). Peadirektoraadi kehtestatud tingimuste kohaselt ning arvesse võttes süsteemide olulisi puudusi, millest tulenes lubamatu risk seoses 2007. aastal tehtud maksetega, esitas peadirektoraat nende viie liikmesriigi puhul reservatsiooni.

4. EESKIRJADE EIRAMINE

Euroopa Pettustevastane Amet on 2007. aastal teinud kaks tööreisi, et vastavalt määrusele (EÜ) nr 2185/96[4] teha kohapealseid kontrolle seoses nelja käimasoleva välisuuringuga Ühtekuuluvusfondi küsimustes. Kuna kõnealuseid uuringuid ei ole veel lõpetatud, ei ole võimalik nende kohta lisamärkusi teha funktsionaalsetel või võimalikel õigusalastel põhjustel.

2007. aastal teatasid liikmesriigid komisjonile määruse (EÜ) nr 1831/94[5] kohaselt 92 eeskirjade eiramise juhust kaasrahastatavate projektide puhul summas 110 222 823 eurot. Nimetatud summast on sisse nõutud 63 686 298 eurot ja ülejäänud summa tuleb veel sisse nõuda. Kreeka ja Hispaania on teatunud kõige suuremast arvust juhtudest, vastavalt 26 ja 34 juhust, mis moodustab juhtude koguarvust 50 %. Kreeka teatatud juhtudega seotud summa suurus on 67 259 450 eurot, millest on sisse nõutud 57 788 966 eurot. Iirimaa on teatanud ainult ühest juhust, millega seotud summa suurus on 6 638 190 eurot, kuid sellel on oluline finantsmõju võrreldes teatatud juhtudega seotud keskmise summaga. Võrreldes eelmise aastaga on teatatud väiksemast arvust juhtudest[6]. Need arvud näitavad „vanades abisaavates liikmesriikides" õiguslikele kohustustele vastavat paremat aruandluskohustuse järgimist. Võttes arvesse ühenduse panust Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatavate projektide puhul, peavad liikmesriigid aruandluskohustuse järgimist siiski parandama.

Peamiselt teatati eiramistest, mis olid seotud abikõlbmatute kulude esitamisega ja riigihangete eeskirjade rikkumisega. Nende kahe rikkumiste kategooriaga on seotud peaaegu 75% kõigist teatatud juhtudest.

5. HINDAMINE

Komisjon ja liikmesriigid korraldavad kõigi kaasrahastatud projektide eel- ja järelhindamist. Komisjon kiidab heaks fondist rahastatavad projektid kokkuleppel abi saavate liikmesriikidega.

Iga abitaotluse kohta tehakse projekti kulude-tulude analüüs. Kulude-tulude analüüs peab näitama, et projektist saadav sotsiaal-majanduslik kasu on keskpikas perspektiivis proportsionaalne selleks kasutatud rahaliste vahenditega. Komisjon vaatab nimetatud analüüsi läbi, lähtudes kulude-tulude analüüsi juhendis sätestatud põhimõtetest. Nimetatud juhend avaldati esmakordselt 2003. aastal ning ajakohastati hiljuti, et inkorporeerida ühenduse poliitika ja rahastamisvahendite areng ja uus õiguslik raamistik, mille alusel programmiperioodil 2007–2013 suuri projekte

---

4 EÜT L 292, 15.10.1996, lk 2.

5 EÜT L 191, 29.7.1994, lk 1, viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2168/2005 (ELT L 345, 21.12.2005, lk 15).

6 2006: Teatati 228 juhtumist; nendega seotud kogusumma oli 186 604 797 eurot.

rahastatakse. Komisjon toetas liikmesriike 2007. aastal suutlikkuse arendamise meetmete abil eesmärgiga parandada projektide eelneva rahandusliku ja majandusliku analüüsi järjepidevust. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks on olemas täielikult kasutusvalmis eritarkvara ning 2006. aastal vastu võetud juhenddokument, milles on esitatud kulude-tulude analüüsi koostamisel kasutatav metoodika. Dokumendis on esitatud mõned üldised kulude-tulude analüüsi koostamise põhimõtted ja kasutuseeskirjad ning sellega julgustatakse liikmesriike välja töötama enda kulude-tulude analüüsi juhendeid.

Lisaks korraldab komisjon Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatud projektidest koosneva valimi järelhindamist. Kõige viimased hindamistulemused avaldati 2005. aastal ning nendes vaadeldi aastatel 1993–2002 rakendatud 200 projektist koosnevat valimit. Järgmine järelhindamine on kavas teha 2009. aastal ja selles vaadeldakse perioodil 2000–2006 rakendatud projekte.

6. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

2006. aastal esitatud aastaaruandes on märgitud, et alates 1. jaanuarist 2007 peetakse liikmesriikidega Ühtekuuluvusfondi küsimustes arutelusid fondide koordineerimiskomitee koosolekutel vastavalt määrusele (EÜ) nr 1083/2006.

Lisaks Euroopa Regionaalarengu Fondile ja Ühtekuuluvusfondile ühist huvi pakkuvatele küsimustele (tehniline abi, auditid, eelarve seotud küsimused jne) esitati mõned konkreetselt Ühekuuluvusfondile huvi pakkuvad küsimused ning neid arutati järgmistel fondide koordineerimiskomitee koosolekutel: jaanuari koosolekul käsitleti nõukogu määruse (EÜ) nr 1084/2006 artikli 5 lõikes 2 esitatud üleminekusätete rakendamist, veebruari koosolekul käsitleti struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ning muude ühenduse rahastamisvahendite kaudu meetmete rahastamise vastastikust täiendamist, mai koosolekul käsitleti erinevat tüüpi tehnilise abi meetmete ajakohastamist aasta keskel, juuli koosolekul käsitleti juhiseid finantskorrektsiooni kindlaksmääramiseks seoses riigihangete eeskirjade rikkumistega ning Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi regionaalseid kulutusi käsitlevat uuringut.

2007. aastal keskenduti komisjoni teavitamis- ja avalikustamismeetmetega seoses avalikustamise kohta kehtivate nõuete rakendamisele aastatel 2007–2013.

25. ja 26. novembril korraldas komisjon Brüsselis ka suure konverentsi ühtekuuluvuspoliitikast teavitamise teemal ("Telling the Story. Communicating Cohesion Policy Together"). Konverentsil osales üle 500 teabeametniku kogu Euroopast (konverentsimaterjalid on kättesaadavad regionaalpoliitika peadirektoraadi veebisaidilt[7]). Uute programmide puhul põhineb komisjoni, liikmesriikide ja piirkondade parem koostöö võrgustikul (INFORM), mille abil on võimalik vahetada parimaid tavasid struktuurifondidele ja Ühtekuuluvusfondile teabe esitamise kohta.

[7] http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/conferences/november07/sources_en.cfm